

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

_____. _____. 20 ____ № _____
На № _____ від _____. _____. 20 ____

Старокостянтинівському
міському голові

Миколі МЕЛЬНИЧУКУ

ПО Д А Н Н Я

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною здійснюється провадження за зверненням

щодо порушення його права як пенсіонера за віком на безкоштовний проїзд у міському пасажирському транспорті у зв'язку

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14741.2/21/25.1 від 03.12.2021
КЕП: Денісова Л. Л. 03.12.2021 16:29
5FB77F7B650371D0400000AF67000081E00000

із запровадженням місцевою владою обмежувальних заходів, пов'язаних із карантинном.

Під час провадження встановлено, що порушення відповідного права заявника, як і прав інших мешканців м. Старокостянтинів, відбувається і донині внаслідок прийняття Комісією з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області (протокол № 5 від 20.03.2020, підпункту 4 пункту І) рішення, яким доручено автомобільним перевізникам м. Старокостянтинів призупинити з 23.03.2020 на період дії карантину надання послуг з пільгового перевезення в громадському транспорті пенсіонерів за віком, крім осіб, які працюють у медичних закладах.

Вказане рішення прийнято Комісією з посиланням на постанову Кабінету Міністрів України від 16 березня 2020 р. № 215 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211» щодо запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19.

За результатами аналізу підпункту 4 пункту І протоколу № 5 Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області від 20.03.2020 вважаю, що його прийнято з порушенням законодавства з огляду на таке.

Відповідно до статті 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 Основного Закону України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», із змінами (серед яких і зміни, внесені постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2020 р. № 215, на які у протоколі № 5 від 20.03.2020 посилається Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області), було встановлено з 12 березня до 22 травня 2020 року на всій території України карантин.

Дію карантину, встановленого цією постановою, продовжено на всій території України згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 р. № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» та від 22 липня 2020 р. № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19,

спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Вказаними постановами Уряду визначалися певні умови щодо перевезення пасажирів автомобільним транспортом (обов'язкове носіння засобів індивідуального захисту та обмеження щодо максимальної кількості пасажирів в салоні транспорту, з 26 жовтня 2021 року також наявність документів про вакцинацію, одужання чи відповідного тесту в регіонах залежно від рівня епідемічної небезпеки).

Проте жодним із зазначених нормативних актів не передбачено обмежень щодо пільгового проїзду громадян у громадському транспорті.

Натомість згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 17 травня 1993 р. № 354 «Про безплатний проїзд пенсіонерів на транспорті загального користування» пенсіонерам за віком гарантоване право на безплатний проїзд на міському пасажирському транспорті загального користування (крім метрополітену і таксі) та приміських маршрутах.

У частині другій статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 1 Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 409 (далі – Типове положення), місцева комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій (далі – місцева комісія) є постійно діючим органом, який утворюється райдержадміністрацією, виконавчим органом міської ради, районною у місті та селищною радою для координації діяльності райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, пов'язаної із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Основні завдання комісії на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці визначені в пункті 3 Типового положення.

Незважаючи на широкий спектр повноважень місцевої комісії в умовах надзвичайних ситуацій та обов'язковість для виконання їх рішень, у своїй діяльності вони повинні керуватися виключно Конституцією і законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, рішеннями Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, Типовим положенням, а також рішеннями регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Жодним із положень законодавства, в тому числі нормами Типового положення, не передбачено право місцевої комісії обмежувати або скасовувати вже встановлені законами України та актами Кабінету Міністрів України права на пільги окремих категорій громадян.

Наголошую, що серед пільгових категорій громадян можуть бути особи, які продовжують працювати і дістаються до роботи на громадському транспорті, а також громадяни, для яких є необхідним відвідування закладів охорони здоров'я, реабілітаційних центрів тощо.

Ураховуючи зазначене вище підпункт 4 пункту I протоколу № 5 Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області від 20.03.2020 вважаю протиправним та таким, що підлягає негайному скасуванню.

Виявлені порушення безпосередньо впливають на додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених у статтях 46 і 64 Конституції України.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень і недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР,

п р о ш у :

1. Розглянути подання та вжити невідкладних заходів щодо скасування підпункту 4 пункту I протоколу № 5 Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області від 20.03.2020 та поновлення прав пенсіонерів за віком на безплатний проїзд на міському пасажирському транспорті загального користування на території міста Старокостянтинів.

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи повідомити мене у місячний термін.

3. Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

Уповноважений

Людмила ДЕНІСОВА

